

LESA Zorg voor kwetsbare ouderen

Zorg op maat centraal

Lisette Verlee, namens de werkgroep LESA Zorg voor kwetsbare ouderen

Bied kwetsbare ouderen zorg op maat die aansluit bij hun wensen en behoeften. Kijk daarbij naar de persoonlijke context. Bespreek afspraken tussen huisarts, wijkverpleegkundige en de desbetreffende oudere in een multidisciplinair overleg en leg dit vast in een gezamenlijk zorgplan. Dat zijn de belangrijkste boodschappen van de landelijke eerstelijns samenwerkingsafspraken (LESA) over kwetsbare ouderen. NHG en V&VN maakten deze samenwerkingsafspraken gezamenlijk.

De zorg voor ouderen in Nederland verandert sterk. Er is sprake van dubbele vergrijzing: zowel het aantal 65-plussers als het aantal 80-plussers neemt fors toe. Ook het perspectief van de ouderen verandert. Eigen regie en zelfbeschikking gelden steeds meer als belangrijke waarden. De meeste ouderen wonen zo lang mogelijk thuis, mits de omstandigheden dat toelaten. Dat is mogelijk omdat veel aandoeningen beter behandeld kunnen worden. Bovendien stimuleert de overheid het zo lang mogelijk thuis wonen van ouderen als dat verantwoord en doelmatig is.

KERNTEAM ALS SPIL

Doordat steeds meer – vaak hoogbejaarde – ouderen thuis wonen, verandert de zorg in de eerste lijn. Er is meer aandacht voor de monitoring van chroni-

sche aandoeningen, het bevorderen van zelfmanagement en een gezonde leefstijl. Daarbij is de zorg steeds complexer geworden. Meer ouderen met multimorbiditeit en meer zorgverleners rond dezelfde patiënt vergen gecoördineerde samenwerking tussen betrokken zorgverleners. De spil daarin is het kernteam van huisarts, praktijkverpleegkundige en wijkverpleegkundige.

EIGEN REGIE

De LESA Zorg voor kwetsbare ouderen verschijnt als bijlage bij deze Huisarts en Wetenschap en richt zich op afspraken tussen huisartsen (en hun team) en wijkverpleegkundigen (en hun team). De LESA kan daarnaast model staan voor samenwerkingsafspraken met andere relevante beroepsgroepen. Uitgangspunt is dat kwetsbare ouderen (en hun naasten) optimale zorg en ondersteuning krijgen. De zorgverlener stemt de zorg af op de wensen en behoeften van de betrokken ouderen en kijkt daarbij naar de mogelijkheden en omstandigheden. Hij maakt werkafspraken met andere zorgverleners in samenspraak met de oudere en zijn naaste. Eigen regie staat hierbij centraal: ouderen willen zo veel mogelijk zelf invulling geven aan hun leven en bepalen hoe zij wonen en met wie, samen met hun naasten. Daarnaast willen ouderen invloed heb-

Kernpunten LESA Zorg voor kwetsbare ouderen

- De LESA biedt handvatten voor het maken van afspraken over de zorg voor en ondersteuning van kwetsbare ouderen tussen huisartsen en wijkverpleegkundigen.
- Bied ouderen zorg op maat die aansluit bij hun wensen en behoeften. Kijk daarbij naar de persoonlijke context. De kwaliteit van leven zoals de patiënt die zelf ervaart, staat hierbij voorop.
- Maak een gezamenlijk zorgplan, opgesteld door huisarts, wijkverpleegkundige en de desbetreffende oudere. Dit komt bij voorkeur tot stand in een multidisciplinair overleg, waar ook de patiënt (en mantelzorger) bij aanwezig is.
- Zorg voor een goede afstemming met de mantelzorg. Dit is een voorwaarde om de zorg voor de oudere zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven bieden.

ben op de ondersteuning en zorg die zij ontvangen. Deze LESA vormt de basis voor gedetailleerde afspraken op regionaal, lokaal of wijkniveau over de samenwerking bij het signaleren, in kaart brengen en begeleiden van kwetsbare ouderen en ouderen met complexe problematiek. ■

LITERATUUR

Verlee E, Van der Sande R, Abel R, Brandon S, De Groot J, Quist-Anholts GWL, et al. Landelijke Samenwerkings Afspraak Zorg voor kwetsbare ouderen. Huisarts Wet 2017;60(6) S1-12.

Nederlands Huisartsen Genootschap, afdeling Richtlijnontwikkeling en Wetenschap, Utrecht: E. Verlee, wetenschappelijk medewerker • Correspondentie: l.verlee@nhg.org • Belangenverstrengeling: niets gemeld.

De LESA Zorg voor kwetsbare ouderen is ontwikkeld in het kader van het Nationaal Programma Ouderenzorg met subsidie van ZonMw. Vertegenwoordigers van de specialisten ouderengeneeskunde, sociaal werkers en ouderen namen deel aan de werkgroep. De werkgroep LESA Zorg voor kwetsbare ouderen bestond uit: Verlee E, Van der Sande R, Abel R, Brandon S, De Groot J, Quist-Anholts GWL, Rijnbeek CM, Van Bruchem-Steen Redeker H, Wilbrink N, Wisselink H, De Bont M, Vriezen JA.

